

Kritiek op afzwakken duurzaamheidscriteria Groenvoorzieningen reden tot heroverweging

Sector zou doelstellingen voor duurzaamheid gemakkelijk hebben kunnen halen

Recentelijk heeft minister Cramer de door uitvoeringsinstantie Senternovem opgestelde duurzaamheidscriteria fors afgezwakt. In de sector wordt druk gediscussieerd over het waarom achter dit afzwakken. Is hier sprake van normaal Nederlands poldergedrag of hebben we te maken met onvoldoende eensgezindheid binnen de sector? Joyce de Wit van Senternovem heeft er in ieder geval een duidelijke mening over: "Doodzonde natuurlijk voor telers die enthousiast milieu-investeringen in hun bedrijf hebben gedaan. Het is echter niet zo dat het voor niets is geweest. Het is een eerste stap. Als Senternovem hebben wij van Vrom al gehoord dat de kritiek op het afzwakken voor Vrom reden is voor heroverweging".

Auteur: Hein van Iersel

De afgelopen jaren is door Senternovem hard gewerkt om normen en criteria voor duurzaamheid op te stellen. Er waren meer dan 80 productgroepen geïdentificeerd waarvoor duurzaamheidscriteria zijn ontwikkeld, variërend van groen tot inburgeringdiensten tot transport en zorg. Dat betekende voor alle productgroepen veelvuldig overleg met de stakeholders in die productgroep om tot bruikbare duurzaamheidscriteria te komen. Op het moment dat de criteria voor alle

productgroepen gereed waren, kwam onherroepelijk het moment dat de overheid, de Tweede Kamer en het bedrijfsleven een totaaloordeel zouden vellen waarbij ook andere belangen dan alleen milieu en milieuwinst meegenomen zouden worden. Het gevolg daarvan is dat de Tweede Kamer het aantal productgroepen fors heeft ingekrompen. Dat ging van 80 naar 45. Bovendien zijn binnen iedere productgroep de normen op gebied van vakmanschap en opleidingen

verwijderd. Daarnaast zijn voor de productgroep Groenvoorziening de criteria afgezwakt tot gunningscriteria. Dat houdt in dat overheden niet langer verplicht zijn deze criteria op te nemen in hun bestekken. Overheden, die graag voorop willen lopen, zijn vrij om de criteria te gebruiken maar zijn niet verplicht deze op te leggen.

Onduidelijk

In de branche is kritisch gereageerd op het afzwakken van de criteria. Joyce de Wit van

Senternovem begrijpt dat. Haar eigen mening is dan ook kort en krachtig: "Doodzonde natuurlijk voor alle telers die enthousiast milieu-investeringen in hun bedrijf hebben gedaan." Minister Cramer heeft hierover in samenspraak met werkgeversorganisaties en de Tweede Kamer haar besluit genomen. De ambities hierbij zijn naar beneden bijgesteld. Daarvoor zijn een aantal algemene argumenten gegeven. Veel maatregelen zouden te gedetailleerd zijn en daardoor innovatie en vernieuwing van de branche in de weg staan. Voor maatregelen op gebied van vakmanschap en opleidingen, die bij iedere productgroep uit de criteria zijn gehaald, geldt als argument dat de milieuwinst hiervan niet aantoonbaar is en dat bepaalde maatregelen beter op lokaal niveau genomen kunnen worden." De minister zelf zegt op internet dat de belangrijkste reden om bepaalde normen af te zwakken gelegen is in het feit dat de aandacht nu moet uitgaan naar gebieden waar de grootste milieuwinst te halen is.

"Normaal Nederlands poldergedrag of onvoldoende eensgezindheid binnen de sector?"

Branche

Ook de teleurstelling in de branche over het afzwakken van de groencriteria begrijpt De Wit: "De boomkwekerijbranche heeft de vraag naar duurzaam inkopen voortvarend opgepakt en zich in zeer korte tijd enorm ontwikkeld. De criteria van Senternovem zijn daarbij heel bewust gericht op de koplopers in hun sector. Ik ben er dan ook van overtuigd dat de sector in staat geweest zou zijn de duurzaamheidsdoelstellingen te halen." De inspanningen van de sector zijn volgens De Wit echter niet voor niets geweest: "Deze eerste set criteria is de duurzaamheidsbodem die de overheid op dit moment wil leggen. Voor de criteria voor Groenvoorzieningen is er dit jaar alweer een herzieningstraject voorzien. Daarin worden mogelijk weer nieuwe criteria opgenomen." Volgens De Wit zal deze herziening nader ingaan op het Inpassen van MPS in duurzaam inkopen en het gebruik van autochtoon plantmateriaal.

MPS

Eén van de kritiekpunten uit de branche was dat de criteria erg gericht zijn op Milieukeur en veel minder op MPS. Volgens Joyce de Wit klopt dat: "Het is natuurlijk niet de bedoeling MPS weg te zetten als een niet duurzaam certificaat. Maar Milieukeur is juridisch beter te toetsen en daarmee beter bruikbaar voor de inkopende organisaties. Daarnaast bestaat er een verschil in ambitieniveau tussen Milieukeur en MPS ABC. Milieukeur is op dit moment haalbaar voor ongeveer 25 procent van de boomkwekers, terwijl momenteel 40 tot 60 procent van de kwekers voldoen aan MPS ABC. Overigens is het zo dat wij in de eerstkomende herziening van de duurzaamheidscriteria, die gepland staat voor dit najaar, nadere voorwaarden met betrekking tot MPS op gaan nemen. MPS zal daarmee beter bruikbaar worden voor inkopende organisaties." Voor De Wit is het daarnaast heel positief om te zien dat mede door de duurzaamheidscriteria de beide keurmerken nu meer toenadering tot elkaar zoeken en de keurmerken meer op elkaar aansluiten.

People Planet Profit

Ook een ander kritiekpunt uit de branche over de duurzaamheidscriteria begrijpt De Wit. Duurzaamheid betekent volgens de officiële definitie het zoeken naar een goede balans tussen de P's van People, Planet en Profit. De criteria die nu zijn opgesteld zouden volgens de branche eenzijdig gericht zijn op de P van Planet, ofwel milieuwinst. De Wit bevestigt dat de P van People nog niet is meegenomen. De sociale criteria van duurzaam inkopen komen apart aan bod en worden naar verwachting dit najaar naar de Ministerraad en de Tweede Kamer gestuurd. Aan de P van Profit is volgens De Wit wel degelijk aandacht geschonken: "We hebben zorgvuldig getoetst of er wel een balans bestaat tussen de te verwachten milieuwinst en de meerprijs."

Samenvatting

Senternovem heeft in opdracht van Vrom de criteria voor het duurzaam inkopen van groen opgesteld. Recentelijk zijn deze criteria afgezwakt tot gunningscriteria. Het is daarbij niet voor iedereen duidelijk wat de precieze argumenten zijn waarom de overheid deze eisen heeft afgezwakt. Inmiddels overweegt Vrom door de aanhoudende kritiek het afzwakken van de duurzaamheidscriteria.

Minister J. Cramer

"Een woordvoerder van minister Cramer laat desgevraagd weten dat de binnengekomen commentaren inderdaad aanleiding zijn om ambtelijk de zaken nog eens goed op een rij te zetten. In de overweging wordt ook het feit meegenomen dat de criteria voor de productgroep groenvoorziening binnenkort toch al worden herzien. Het gaat dan om een reguliere periodieke herziening in overleg met betrokken partijen. De woordvoerder beklemtoont wel dat de inspanningen van de branche worden gewaardeerd en niet afhankelijk zouden moeten zijn van het bestaan van duurzaam inkopen - criteria. "